Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 maja 1935 r.
Izba II karna
sygn. 2 K. 383/35

Teza

1. Przepis art. 19 k.k. ma na względzie tylko przymus fizyczny, a nie psychiczny, działanie zatem na rozkaz władzy przełożonej nie uzasadnia przymusu nieodpartego.
2. Obawa ewentualnie możliwych niekorzystnych skutków niewykonania przez oskarżonego poleceń przełożonych, sama przez się nie uzasadnia zastosowania przepisu § 1 art. 22 k.k., dla zastosowania którego nie wystarcza sama tylko możliwość nastąpienia niebezpieczeństwa.

Z uzasadnienia

Kasacja oskarżonego zarzuca obrazę art. 9 k.p.k. oraz art. 22 i 54 k.k. przez:

b) błędny wniosek Sądu, że oskarżony nie działał pod wpływem nieodpartego przymusu, przy nie rozważeniu, że prośby przełożonych oskarżonego o przywiezienie dla nich towarów posiadały charakter rozkazu z uwagi na zależność służbową, w jakiej od nich pozostawał oskarżony (...).

2) Zarzut kasacji pod „b" jest niezasadny. Pogląd kasacji, jakoby działanie na rozkaz władzy przełożonej pozbawiało czynu oskarżonego cech przestępstwa z uwagi na zachodzący nieodparty przymus, oparty jest na błędzie prawnym, bowiem, zgodnie z art. 19 k.k., nie popełnia przestępstwa jedynie ten, kto działa pod wpływem przymusu fizycznego, któremu się nie mógł oprzeć, a nie pod wpływem przymusu psychicznego. Twierdzenie oskarżonego, że działał on w stanie wyższej konieczności, w celu uchylenia grożącego mu ze strony przełożonych niebezpieczeństwa w razie nie wykonania zlecenia ich zakupienia towarów, zostało przez Sąd rozważone, uznał jednakże Sąd, iż twierdzenie to jest nieprawdziwe, gdyż jak wynika z zeznań świadka O., oskarżony, zakupując towary dla swych przełożonych, wypełniał jedynie ich prośby, a nie zlecenia, ponadto zaś pieniądze za zakupione przez oskarżonego towary zostały mu zwrócone z wyjątkiem kilkunastu złotych, niedobór zaś w kasie wynosił ponad 1000 zł. Słuszność wniosku Sądu odnosi się do istoty sprawy, przyczem stwierdzić należy, że nawet obawa ewentualnie możliwych niekorzystnych skutków niewykonania przez oskarżonego poleceń przełożonych sama przez się nie uzasadnia zastosowania § 1 art. 22 k.k., niezbędnym bowiem warunkiem uznania, że czyn został dokonany w stanie wyższej konieczności, jest, aby zmierzał on do uchylenia bezpośrednio grożącego niebezpieczeństwa, nie wystarcza natomiast sama tylko możliwość, że niebezpieczeństwo takie może nastąpić.

[Cytowane artykuły: 19 k.k., 22 k.k., 54 k.k., 9 k.p.k.]